

ДИСКРИМИНАЦИЈА ПРАВНОГ ЛИЦА

Судска одлука није акт дискриминације, нити поступање судова приликом одлучивања о тужбеном захтеву може да буде дискриминаторско поступање.

Из образложења

„Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је учествовао у поступку јавне набавке коју је расписао ЈП „Ковински комуналац“ и ушао у директно погађање са фирмом „Асинг“, коме је додељено извођење радова. Тужилац је Управи за јавне набавке – Комисији за заштиту права Републике Србије, поднео захтев за заштиту права и Комисија је донела решење 14.02.2008. године, којим је делимично поништила поступак са погађањем без претходног објављивања. Уговор о јавној набавци радова је закључен са фирмом „Асинг“ пре покретања поступка за заштиту права и у целости је извршен. Потом је пред Привредним судом у Панчеву, тужилац покренуо поступак у предмету П 118/11 за накнаду штете на име измакле користи на основу закљученог уговора између „Асинг“ и ДОО ЈП „Ковински комуналац“ и првостепеном пресудом је усвојен тужбени захтев. Против те пресуде жалбу је изјавио тужени ЈП „Ковински комуналац“, те је Привредни апелациони суд пресудом Пж 7404/12 од 18.04.2013. године, преиначио пресуду Привредног суда у Панчеву П 118/11 од 18.04.2012. године, тако што је одбио тужбени захтев. Тужилац је против пресуде Привредног апелационог суда изјавио захтев за заштиту законитости који је одбачен, а потом је поднео уставну жалбу. Тужилац сматра да је у тим поступцима одбијен зато што Привредни суд штити интересе државних предузећа и државне својине и да је оваквим поступањем судова тужилац дискриминисан зато што је привредно друштво у приватној својини.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак нижестепених судова да нема дискриминације тужиоца.

Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ број 22/09), у члану 2. став 1. прописује да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе као и чланове њихових породица, или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, а ставом 2. прописано је да изрази „лице“ и „свако“ означавају оног ко борави на територији Републике Србије или на територији под њеном јурисдикцијом, без обзира на то да ли је држављанин Републике Србије, неке друге државе или је лице без држављанства, као и правно лице које је регистровано, односно обавља делатност на територији Републике Србије. Ставом 3. став 1. истог закона прописано је да свако има право да га надлежни судови и дуги органи јавне власти Републике Србије ефикасно штите од свих облика дискриминације. Чланом 4. став 1. истог закона прописано је да су сви једнаки и уживају

једнак положај и једнаку правну заштиту без обзира на лична својства, а ставом 2. да је свако дужан да поштује начело једнакости, односно забрану дискриминације.

Ценећи цитиране одредбе Закона о забрани дискриминације одређено је главно обележје дискриминације, а то је неоправдано прављење разлике између лица. У конкретном случају, тужилац није било којим актом или пропуштањем дискриминисан поступањем судова ни на непосредан ни на посредан начин, нити су тужиоцу неоправдано ускраћена права и слободе. Привредни судови су одлучивали о тужбеном захтеву тужиоца за накнаду штете због изамкле користи, коју је тужилац, по сопственим наводима, претрпео поступањем ЈП „Ковински комуналац“, у поступку јавне набавке мале вредности и тужиочев захтев је одбијен. Тужилац, који је незадовољан пресудом, имао је могућност да законитост одлуке испитује у судском поступку, што је и учинио изјављивањем захтева за заштиту законитости, а потом подношењем уставне жалбе. У овом поступку за заштиту по одредбама Закона о дискриминацији, тужилац фактички тражи утврђење да је приликом одлучивања суд поступао дискриминаторски према тужиоцу када је одбио његов тужбени захтев. Поступање суда, у ситуацији када странка сматра да је изгубила спор због личног својства, конкретно чињенице да је тужилац правно лице у приватној својини, не може да се цени као дискриминација по одредбама Закона о забрани дискриминације. Према члану 142. став 2. Устава Републике Србије, судови су самостални и независни у свом раду и суде на основу Устава, закона и других општих аката, када је то предвиђено Законом, општеприхваћених правила међународног права и потврђених међународних уговора, тако да судске одлуке нису акти дискриминације, нити поступање судова приликом одлучивања може да буде дискриминаторско поступање".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев 192/16 од 30.3.2016. године, утврђена на седници Грађанског одељења 27.6.2017. године)